

РЕЦЕНЗИЯ

на научните трудове и учебната дейност на ас. д-р. **Ивайло Петров Иванов** представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство по научна специалност „Хореография“, обявен в ДВ бр.23 от 14.03.2020 за нуждите на ВСУ „Черноризец Храбър“

Рецензент:

проф. Николай Стоянов Цветков

Югозападен университет „Неофит Рилски“ гр. Благоевград
професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство по,
научна специалност „Хореография“

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВСУ „Черноризец Храбър“ ДВ бр.23 от 14.03.2020 и на интернет страницата на университета за нуждите на катедра Изкуства към Архитектурен Факултет. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс са подали документи:

единствен кандидат ас.д-р. Ивайло Петров Иванов от ВСУ „Черноризец Храбър“, (катедра Изкуства към Архитектурен Факултет)

За участие в конкурса кандидатът ас. д-р **Ивайло Петров Иванов** е представил списък от общо 4 заглавия в общ обем 184 страници. Те са класифицирани в категории както следва:

- монографичен труд за участие в конкурса –1 бр.
- статии в рецензирани национални научни издания – 2 бр.
- доклади в сборници от национални научни конференции – 1 бр.

Към проблематиката на конкурса се приемат за сведение:

- самостоятелни творчески изяви – 2 бр.

- участия в колективен продукт в областта на изкуствата – 5 бр.
- реализации в майсторски клас, ателие, уъркшоп. – 6 бр.
- награди за творчество и изпълнение, дадени от професионални форуми и организации – 5бр.
- 2 бр. участие в национални и 2 бр.участие в международни научни, образователни и художественотворчески проекти.

2. Данни за кандидата

Ас. д-р.Ивайло Иванов е роден на 16.май 1982г. във Враца. Висшето си образование получава във ВСУ „Черноризец Храбър“ гр. Варна, а магистърска степен завършва в АМТИИ гр. Пловдив. Професионалната дейност на кандидата, **научните трудове и учебната дейност** е свързана с **участието в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“**.

Професионалната му реализация до момента се изразява в заемане на длъжности свързани с работа в областта на хореографията, педагогическата, изпълнителската и хореографската практика, както и ръководната музикално- танцова дейност. Автор и постановчик е на хореографски произведения, режисьор на редица фолклорни концерти, хореографски спектакли и др. Бил е учител по „Български танци“ в НУТИ „Филип Кутев“ гр. Котел. От 2009 г. до момента е учител по хореография и художествен ръководител в НГХНИ „Константин Преславски“ гр. Варна. Д-р Ивайло Иванов отдавна е извоювал авторитет на отличен хореограф-педагог, плод на което е и настоящата монография и участието му в конкурса за доцент. През 2017 г. е първият носител на Златна муза - „Награда за преподавателска дейност в областта на хореографията“- признание от асоциацията на хореографите в България. От 2007г. до момента е асистент по хореография във ВСУ „Черноризец Храбър“ гр. Варна и изпълнява педагогическа, художествено-творческа и ръководна дейност в Академичния танцов театър при ВСУ „Черноризец Храбър“ гр. Варна. През 2018 г. му е присъдена образователната и научна степен ДОКТОР по Хореография, която отговаря на специалността на обявения конкурс.

Ивайло Иванов има голям педагогически и практически опит. Участва активно в редица национални и международни конференции, фестивали, конкурси и др. в областта на хореографията.

В съответствие с изискванията от Правилника за прилагането на ЗРАСРБ, кандидатът е представил справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ. както и справка за оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства.

Група „А“	Минимално изисквани точки- 50т.	Представени точки-50т.
Група „Б“	Минимално изисквани точки-100т.	Представени точки-100т.
Група „Г“	Минимално изисквани точки-120т.	Представени точки-160т.
Група „Д“	Минимално изисквани точки-40т.	Представени точки- 45т.
Група „Е“	Минимално изисквани точки-50т.	Представени точки- 260т.

Ас. д-р.Ивайло Иванов отговаря на условията на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“ за участие в конкурса и за оценка на научните му приноси.

3. Обща характеристика и оценка на научната продукция на кандидата

Приетите за рецензиране трудове и научно-приложни разработки на кандидата са в областта и проблематиката по специалността на конкурса за „доцент“, а именно в област на висше образование в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, по научна специалност „Хореография“ и третираат различни аспекти от областта на хореографията свързани с техниките на танца, творческия процес, учебно-тренировъчната работа, творческото и техническото развитие на изпълнителите, методи и принципи на обучението по Български танци.

Във връзка с участието в конкурса, ас. д-р Ивайло Иванов е представил списък на научните публикации, който включва общо 4 публикации. В списъка са посочени научните трудове след защитата на докторската дисертация. Те са:

- ✓ *една монография:*
 - „Техники на танца“ –159 стр.
- ✓ *две статии:*
 - „Специфични методи на обучението по български танц“ – 7стр.
 - „Теоретични основи на развитието на обучението по български танци“ – 15 стр.
- ✓ *един доклад :*
 - „Развитие на професионалното образование в училищата по изкуства – 3 стр.

В справката са включени и художествено творчески постижения, свързани с профила на конкурса, които не са основни в хабилитационния труд:

- 2 бр. режисури на концерт спектакли -„Време българско“ и Приказка без край“,
- 6 бр. ръководство на майсторски класове и уъркшопове,

- 5 бр. награди за творчество и изпълнение от професионални форуми и организации,
- 5 бр. участия в колективни продукти в областта на изкуствата,
- 2 бр. участие в национални и 2 бр. участие в международни научни, образователни и художественотворчески проекти.

На база на представените материали по конкурса, считам че научно –изследователската дейност на д-р. Ивайло Иванов е обусловена от научния и изследователския му интерес в две основни (насоки) области:

- ✓ Развитие на танцовите техники в историята на сценичното танцово изкуство - *(Публикации-монография: „Техники на танца“ Варна, 2020; „Теоретични основи на развитието на обучението по български танци“ списание e-JOURNALVEU.-BCU „Черноризец Храбър“ Варна, раздел „Изкуства и Дизайн“ бр.13/2020, ISSN 1313-7514, като в обсега на изследването попадат и следните подобласти:*
 - Процесите на развитие на танцовия език и танцовите техники
 - Двигателно танцовата и артистична подготовка и реализация на изпълнителите.
- ✓ Творчеството в учебно – тренировъчната дейност - *(Публикации-монография: „Техники на танца“ Варна, 2020; „Специфични методи на обучението по български танц“ ИЗВЕСТИЯ на Съюза на учените-Варна. Културното наследство на Варна, 1/2017. ISSN 1310-6376. „Развитие на професионалното образование в училищата по изкуства“. Сборник доклади „Съвременното образование в училищата по изкуства-състояние и перспективи в европейския контекст“ ноември 2010. Плевен с.56 ISSN 978-954-350-114-9, като в обсега на изследването попадат и следните подобласти:*
 - Особености на учебно-тренировъчната работа в танцовото изкуство на фолклорна основа. Анализирани и систематизирани на качества на изпълнителите, които се отработват в процеса на екзерсиса.
 - Развитие на професионалното образование в училищата по изкуства.

Научно изследователската и художествено творческа дейност на д-р. Ивайло Иванов е изцяло свързана с различни аспекти и компоненти на хореографията, хореографската наука, педагогика и практика. Най-задълбочени са изследванията на кандидата базирани на богат личен опит(педагогически и практически), широк империчен материал, съпоставки и обстояйни (сравнителни) анализи. Те са изцяло относими с конкурсната област и отговарят на научната специалност, по която е обявен конкурсът. Представеният набор от публикувани

научни трудове дава достатъчно основание за участие на кандидата в конкурса и за оценка на научните му приноси.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

Д-р Ивайло Иванов е отличен пример за университетски преподавател. От 2007 г. е гост преподавател, а от 2008 г. до момента е на академична длъжност „Асистент висше училище“ във ВСУ „Черноризец Храбър“ гр. Варна. В това си качество той съвместява и изпълнява научна, преподавателска и художествено-творческа дейност, както и ръководна дейност в Академичния танцов театър при ВСУ „Черноризец Храбър“ гр. Варна. Като университетски преподавател неговата педагогическа дейност преобладава. До настоящия момент подготвя и провежда лекции, упражнения и изпити на студенти от бакалавърските специалности „Хореография –Български народни танци“ и „Хореография- Съвременен танцов театър“, както и в магистърската програма „Сценични изкуства, мениджмънт и продуцентство“.

✓ **Изготвени са 6 учебни програми** (за ОКС Бакалавър) по дисциплините:

- Български танцов фолклор – I и II част
- Български екзерсис
- Теория за строежа на движенията – I част
- Нормативно регулиране в системата на хореографското образование
- Пред дипломна педагогическа практика

✓ **Изготвена е учебна програма** (за ОКС Магистър) по дисциплината:

- Сценично осветление

✓ **Разработени са методически материали** и са проведени лекционни занятия и упражнения по дисциплините:

- Български екзерсис
- Теория за строежа на движенията – I част
- Пред дипломна педагогическа практика
- Сценично осветление
- Български танцов фолклор – I и II част
- Нормативно регулиране в системата на хореографското образование

✓ **Научно ръководство на дипломанти ОКС Бакалавър**, специалност „Хореография – български народни танци“: – 5 бр.

Научно ръководство на дипломанти за ОКС Магистър: – 7 бр.

Особено ценен е опитът на кандидата при работа със студентите като хореограф на Академичен танцов театър:

- ✓ *Работа със студентите като хореограф на Академичен танцов театър:* за последните 5 години са реализирани 65 студентски курсови проекти.
- ✓ *Художествено творчески прояви:* за последните 5 години са реализирани 96 национални и международни художествено творчески прояви.
- ✓ *Постановъчна работа в Академичен танцов театър:* реализирани са 8 постановки на авторски хореографски произведения.

Натоварването му през последните 4 години е над норматива (видно от предоставената справка за педагогическа практика). Общия му преподавателски стаж е над 16 години (видно от Препис-извлечение на трудовата книжка на кандидата). Неговата професионална област е Хореография, в която са и преподаваните предмети.

Представените материали за учебно-педагогическата дейност и натовареност на д-р. Ивайло Иванов отговарят на конкурса, свързани са с професионалното направление и научната специалност.

Воден от изложените факти определено смятам, че педагогическата подготовка, дейност и учебно-образователен подход на кандидата отговаря напълно на предизвикателствата и изискванията на новото време. Изследователския и педагогически опит, както и хореографската специализация на д-р Ивайло Иванов разкрива сериозен потенциал за развитие на академичната му кариера в областта на хореографската наука и изкуство.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Представената от кандидата справка за научните приноси на трудовете е коректна и отразява значимите резултати от научните изследвания и публикации. Както е отбелязано, научните приноси са основно в областта на хореографията (танца), където липсва цялостно теоретично разработване на проблематиката свързана с техниките на танца, творческия процес и двигателно танцовата и интелектуално-артистичната техника на изпълнителите танцьори. В тази връзка представените трудове се отнасят до неизследвани или слабо изследвани проблеми в хореографската наука и хореографското изкуство и имат съществен принос за обогатяване на научното знание в тази област. Научно-приложните (практически) приноси се изразяват в това, че направените анализи очертават кръг от проблеми в хореографията и предложените решения имат практически аспект, продиктуван от професионалния опит на автора като педагог, хореограф и творец в областта на хореографията.

Безспорно най-съществено научно постижение сред представените трудове представлява монографията: „Техники на танца“

В представената за разглеждане монография за първи път у нас се изследват техниките на танца при сценичните танци на фолклорна основа. Поставя се акцент върху особеностите на двигателно-танцовата и интелектуално-артистичната техника на изпълнителите и представяне на обновен проект за хореографско обучение.

Значението на монографичния труд се обуславя от неговия специфичен обект на изследване – танцовите техники и развитието на танцовия език и техните проекции в съвременността на професионалния класически и модерен балет и танцовото изкуство на фолклорна основа.

Актуалният характер на избраната тема от автора е безспорен. Той се определя, както от необходимостта задълбочено да се изследват процесите на развитието на танцовите техники и танцовият език (в исторически и съвременен план), така и практическите аспекти на реализация в творческите процес в обучението по танцово изкуство.

Този характер на темата предопределя и специфичната структура на изложението, в която съобразно определената цел, задачите на изследването се свеждат до:

- Исторически преглед и анализ на възникването, развитието и спецификата на националните балетни школи– съсредоточени в хореографското образование в Европа, Русия, САЩ и България.
- Проучване в културно исторически план основите на художествено-образователните танцови традиции в периода XVII-XX век.
- Анализирание факторите, които формират творческите способности в танцовото изкуство и възрастовите особености при тяхното развитие.
- Установяване на практическата приложимост на специфичните танцови техники в България.

Изложението е структурирано в увод, три глави, заключение и приложение. В увода аргументирано са изложени акцентите, които са предмет на научното изследване. Посочено е, че целта на монографията включва представяне на обновен проект за хореографско обучение в съответствие с на богатите танцови техники, за овладяване на езика на различните жанрово танцово изкуство. Заявен е изследователски интерес свързан с търсене на решения на практически проблеми и възможности за усъвършенстване на танцовите техники използвани в хореографската практика.

В първа глава е проследено и анализирано възникването, развитието и спецификата на националните балетни школи на хореографското образование в Европа, Русия, САЩ и България. Много подробно и аналитично е проследено развитието на танцовите техники в

историята на сценичното танцово изкуство- хореографските подеми и спадове, както и промяната на танцовите техники под въздействието на вътрешни и външни влияния.

Сериозен приносен характер се съдържа във втора глава, където на задълбочен анализ са подложени особеностите на учебно-тренировъчната работа в танцовото изкуство на фолклорна основа - развитието на двигателните качества на изпълнителите, холистичния подход - неговата цел и роля в учебно тренировъчния процес, формирането на двигателните танцови навици, индивидуалната артистична техника включваща всичките и компоненти, синтеза танц-музика в обучението по танци.

В резултат на аргументирания анализ се стига до верния извод, че ползите от екзерсиса са всеобхватни и е естествен фундамент на УТП за постигане на изключителни майсторски постижения.

Значим, сериозен приносен характер се съдържа в трета глава на монографията. Тя е посветена на практическата приложност на значимите фактори, които формират творческите способности в танцовото изкуство, възрастовите особености в развитието на творческите способности и творческото развитие на личността на танцьора като иновационна тенденция и перспектива. Доброто познаване на теорията и практиката на изследваните въпроси свързани с танца е дала възможност на кандидата при разглеждането на различни казуси, коректно да се излагат различни научни тези в областта на хореографията с уважение към различните становища.

Анализирайки представения труд, с оглед на неговото предметно съдържание, логическа последователност и структурен обхват, може да се направи заключението, че той **представява цялостно и систематическо изследване на танцовите техники, особеностите на учебно-тренировъчната работа и творчеството в учебно-тренировъчната дейност.**

Освен в монографията ценни приноси се съдържат и в другите за рецензиране трудове. Свидетелство за значимостта на научните приноси на д-р Ивайло Иванов е броят цитирания от други автори на негови научни трудове. От приложената справка за цитирания, става ясно, че кандидатът е цитиран 10 пъти в различни научни разработки. Безспорен е фактът, че научната продукция на кандидата е разпознаваема и се ползва с авторитет и признание в научната общност.

Основни приноси на кандидата

На основата на представената справка могат да се открият три групи приноси:

- ✓ Първата група приноси са свързани с проучвания и разработки в областта на техниките на танца и творческия процес в учебно-тренировъчната работа – екзерсис:
 - За първи път в обсега на научното изследване се разглежда техниките на танца при сценичните танци на фолклорна основа, техните теоретични аспекти, генезис, същност и творчески условия (*Публикация-1,2 и 4*).
- ✓ Втората група приноси са свързани с проучвания и разработки в областта на обучението по български танци в училищата по изкуства:
 - Идентифицирани са особеностите на двигателното обучение и интелектуално-артистичната техника.
 - Идентифицирани са основните направления и възможности в учебно-тренировъчната дейност.
 - Аргументирана е необходимостта от въвеждането на система в учебно-тренировъчната работа за целенасочена творческа дейност. (*Публикация-1,2,3 и 4*).
- ✓ Третата група приноси се отнасят за педагогическите аспекти в професионалното танцово образование:
 - Дефинирани са значимите фактори с практическа приложност, които формират творческите способности в танцовото изкуство, възрастовите особености в развитието на творческите способности и творческото развитие на личността на танцьора като иновационна тенденция и перспектива.
 - Идентифицирани са основните цели, организационни условия, методи и принципи на обучението по „Български танци”. (*Публикация-1,2,и 4*).
 - Резултатите от научните изследвания са (приложени) отразени в художествено творческата дейност.

6. Оценка на личния принос на кандидата

Считам, че посочените приноси са лично дело на кандидата. Основание за това ми дава и факта, че представените в конкурса трудове са самостоятелни, а не в съавторство. Цялото творчество и представените научни публикации на кандидата го определят, като изследовател, който в научната си продукция изследва значими актуални въпроси в областта на танца, а теоретичните изводи, които се извеждат намират практическо приложение.

7. Бележки и препоръки

След като се запознах обстойно с научната и художествено творческа продукция, представена от д-р Ивайло Иванов за заемане на академична длъжност „доцент“ ще си позволя да направя следните препоръки:

- въз основа на лекционните материали да подготви и да издаде помагало или учебник за нуждите на студентите;
- да продължи научните си търсения към неизследвани или слабо изследвани проблеми свързани с танца в хореографската наука и изкуство.

8. Лични впечатления

Д-р Ивайло Иванов е с висок статус в научните изследвания и професионалист в сферата, в която работи. Доказателство, за което са и представените от него награди, дипломи и сертификати. Той е изграден професионален танцов педагог с вкус към научни изследвания и новаторство в работата си, показващ че владее научно-изследователските методи в хореографската наука, които умело прилага в развитието на танцовото изкуство.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, давам своята **положителна** оценка и **препоръчам** на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър“ да избере **ас.д-р. Ивайло Иванов** да заеме академичната длъжност „доцент“ в професионално направление **8.3 Музикално и танцово изкуство по научна специалност „Хореография“**, обявен в ДВ бр.23 от 14.03.2020 за нуждите на ВСУ „Черноризец Храбър“.

Рецензент:

10.07.2020г.

Проф. Николай Цветков